

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства привреде и предузетништва
Републике Српске
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ020-24

Бања Лука, 18.03.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод.....	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	6
	4. Набавке.....	7
	5. Припрема и доношење буџета.....	8
	6. Финансијски извјештаји.....	8
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	8
	6.1.1. Приходи и примици	9
	6.1.2. Расходи и издаци	9
	6.2. Имовина, обавезе и извори	13
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	13
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	13
	6.2.3. Обавезе и разграничења	14
	6.2.4. Властити извори.....	15
	6.3. Ванбилансна евиденција	15
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	15
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	16

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 02; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства привреде и предузетништва Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства привреде и предузетништва Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе

настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 18.03.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства привреде и предузетништва Републике Српске за 2023. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства привреде и предузетништва Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства привреде и предузетништва Републике Српске.

Бања Лука, 18.03.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) расходи осталих личних примања признају на обрачунском основу у периоду у коме је обавеза и настала у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и
- 2) корекције позиција ванбилансне активе и пасиве врше по основу насталих пословних догађаја у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске
- Закон о трезору
- Закон о извршењу буџета за 2023. годину, Одлука о усвајању буџета за 2023. годину и Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, чланови 4. и 9.-11.
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске
- Закон о раду, члан 205.
- Закон о државним службеницима, чланови 40. и 50.
- Закон о платама запослених у органима управе у Републици Српској
- Закон о порезу на доходак, Глава I-IV, VI, X, XII и XIII
- Закон о доприносима
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27.
- Закон о јавним набавкама
- Закон о подстицајима у привреди Републике Српске
- Уредба о поступку додјеле подстицаја за директна улагања
- Уредба о поступку додјеле подстицаја за мала и средња предузећа
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору
- Одлука о утврђивању цијене рада
- Посебан колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство привреде и предузетништва Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) у складу са чланом 30. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“ број 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23) врши управне и стручне послове, који се односе на индустрију грађевинских материјала, металопрерађивачку дјелатност, машиноградњу, бродоградњу, производњу електричних машина и апарата, намјенску производњу, производњу производа од гуме и пластике, индустријску прераду дрвета, производњу и прераду папира, графичку дјелатност, производњу текстила, коже и крзна, подстицање развоја и промоције малих и средњих предузећа и предузетништва, занатско-предузетничке дјелатности, подршку очувању старих заната, припрему стратегије и правног оквира за привлачење страних улагања у Републику Српску као и друге послове у складу са законом.

Под директном надлежношћу Министарства налази се републичка управна организација Републички завод за стандардизацију и метрологију Републике Српске као и Развојна агенција Републике Српске према члану 35. Закона о развоју малих и средњих предузећа („Службени гласник Републике Српске“ број 50/13 и 84/19). Предмет ревизије су појединачни финансијски извјештаји Министарства, сачињени на основу трансакција евидентираних у оквиру општег фонда 01.

Финансирање Министарства се врши из буџета Републике, а своје финансијско пословање обавља путем система јединственог рачуна трезора чија је главна књига саставни дио Главне књиге трезора Републике Српске.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Министарство није имало примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је у ревизијском извјештају Министарства за 2022. годину дала једну препоруку за финансијске извјештаје и двије препоруке за усклађеност.

Министарство је доставило Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске, одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају број РВ020-24 од 04.05.2023. године, у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је то прописано чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 98/05 и 20/14). Ревизијом је утврђено да су дате препоруке проведене.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству („Службени гласник Републике Српске“ број 20/19, 40/19, 106/19, 107/20, 1/22, 72/22 и 119/22) систематизовано је 65 радних мјеста са 75 извршилаца и то 60 државних службеника и 12 намјештеника, два савјетника министра и шеф Кабинета министра. У Министарству је на дан 31.12.2023. године било запослено 62 извршилаца и то министар, шеф Кабинета, 47 државних службеника и 13 намјештеника.

Наконведеног јавног конкурса за пријем два државна службеника и достављеног приједлога за попуно упражњених радних мјеста од стране Агенције за државну управу Републике Српске од 20.12.2023. године, Министарство је једног предложеног кандидата примило у стални радни однос, док са другим предложеним кандидатом, није закључен уговор о раду на неодређено вријеме у року од 15 дана. Закључком Агенције за државну управу Републике Српске од 09.02.2023. године, је утврђено да јавни конкурс није успио у дијелу који се односи на попуно радног мјеста „Виши стручни сарадник за опште и организационе послове“ због протеча законом прописаног рока за закључивање уговора са предложеним кандидатом сходно члану 40. став (1) тачка г) Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08, 117/11, 37/12 и 57/16). Предложени кандидат је био ангажован према уговору о дјелу за послове који представљају редовну активност Министарства у периоду 01.08.2023.–31.01.2024. године, што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18 и 119/21). С обзиром да је уговор о дјелу истекао 31.01.2024. године, није дата препорука.

Ступањем на снагу Посебног колективног уговора за запослене у органима управе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 79/23), Министарство је донијело Правилник о накнадама и другим примањима запослених у Министарству од 01.11.2023. године у складу са којим је вршено одобравање права на накнаде и друга примања запослених.

У складу са Рјешењем о именовању комисија за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањима провођења истог нису утврђене неусклађености са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22), Министарство је сачинило годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима. Планом рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле за 2023. годину предвиђене су активности ажурирања пословних процеса, процедура и ризика у складу са чланом 8. став (1) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16).

Осим за наведено под тачкама 6.1.2.1. и 6.3. извјештаја нису утврђени недостаци система интерних контрола чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

4. Набавке

Планом јавних набавки са измјенама и допунама истог за 2023. годину Министарство је планирало набавке у укупној вриједности од 213.700 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту вриједности су исказане без пореза на додату вриједност) и то набавке роба (84.880 КМ) и услуга (128.820 КМ).

Према Извјештају о реализацији плана набавки за 2023. годину, набавке су реализоване закључивањем оквирних споразума и уговора укупне вриједности од 184.891 КМ и то за набавку роба (77.845 КМ) и услуга (107.047 КМ).

Ревизијским испитивањем обухваћени су поступци јавних набавки услуга сервисирања и одржавања службених возила (18.500 КМ), услуга мобилне телефоније (44.980 КМ), погонског моторног горива (38.280 КМ), услуга колективног систематског прегледа запослених (5.597 КМ), канцеларијског намјештаја (10.097 КМ),

услуга корекције видео филма „Српска-Република могућности“ (2.518 КМ), при чему нису утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Припрему и израду буџетског захтјева за 2023. годину Министарство је вршило у складу са инструкцијама Министарства финансија Републике Српске.

Одлуком о усвајању буџета за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22), буџетски оквир је одобрен у износу од 34.208.500 КМ.

Одлуком о усвајању ребаланса буџета за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 99/23), Министарству је одобрен буџетски оквир у износу од 34.564.500 КМ и то за лична примања (2.519.000 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (284.500 КМ), субвенције (15.560.000 КМ), текуће грантове (15.380.000 КМ), трансфере између и унутар јединица власти (680.000 КМ), издатке за нефинансијску имовину (18.000 КМ) и остале издатке (123.000 КМ).

Послије ребаланса буџета за 2023. годину извршено је осам реалокација у оквиру одобреног буџета у износу од 1.110.707 КМ и то на основу четири рјешења Владе Републике Српске (62.000 КМ) и четири рјешења министра (1.048.707 КМ) у складу са чланом 8. Закона о извршењу буџета за 2023. годину („Службени гласник Републике Српске“ број 112/22 и 99/23). У току 2023. године одобрене су и четири реалокације из буџетске резерве за текуће грантове у укупном износу од 470.000 КМ према рјешењима Владе Републике Српске у складу са чланом 14. Закона о извршењу буџета за 2023. годину (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Ревизијским испитивањима нису утврђене неусклађености са регулативом која прописује процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Министарство је, у складу са чланом 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22), сачинило обрасце годишњег финансијског извјештаја: Образац 2.01 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја.

Сачињавањем финансијских извјештаја за 2023. годину, Министарство је извршило исправку материјално значајних грешака у складу са Критеријумима материјалности и процедури исправке грешака из претходног периода донесеним од стране Министарства финансија Републике Српске. Корекције су извршене у Обрасцу 2.01 и Обрасцу 3а у колони „претходна година“ на позицији текући грантови у земљи као и у текућем обрачунском периоду на позицији осталих издатака (издаци у земљи за отплату неизмирених обавеза из ранијих година). У Обрасцу 5а извршена је корекција у колони „претходна година“ и у почетном стању на дан 01.01.2023. годину на позицији обавеза за грантове.

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Министарство је за 2023. годину исказало приходе (осим обрачунских) и примитке у укупном износу од 280.232 КМ, који се у складу са прописима не планирају на нивоу буџетског корисника, а расходе (осим обрачунских) и издатке у укупном износу од 33.816.663 КМ, што је за 2% ниже у односу на одобрени буџетски оквир ребалансом буџета (тачка 5. извјештаја). На појединим позицијама на којима је извршење веће од

одобреног буџетског оквира ребалансом буџета, извршене су дозвољене реалокације у оквиру буџетског корисника и реалокације из средстава буџетске резерве (тачке 5. и 6.1.2.1. извјештаја).

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 280.713 КМ, а чине их приходи у износу од 239.205 КМ и примици у износу од 41.508 КМ.

Приходе чине непорески приходи у износу од 238.724 КМ и приходи обрачунског карактера у износу од 481 КМ.

Непорески приходи се односе на остале непореске приходе по основу поврата средстава због неиспуњавања услова дефинисаних уговором о додјели подстицаја за директна улагања (232.435 КМ) и наплате прекорачених ограничења трошкова коришћења мобилних телефона, који се обустављају од плата запослених признатих на бруто принципу (6.289 КМ).

Примици се односе на примитке од финансијске имовине (8.578 КМ) и остале примитке из трансакција са другим јединицама власти (32.930 КМ).

Примици од финансијске имовине се односе на примитке од наплате зајмова датих привредним друштвима у складу са закљученим споразумима о измирењу дуга, према којима су у току 2023. године наплаћена потраживања од предузећа „Unis usha“ а.д. Вишеград у износу од 4.030 КМ и Металне конструкције „Тико“ с.п. Бања Лука у износу од 4.548 КМ.

Остали примици из трансакција са другим јединицама власти се односе на наплаћена потраживања по основу породилског одсуства од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи исказани су у износу од 33.935.033 КМ, а чине их текући расходи, расходи обрачунског карактера, трансфери унутар исте јединице власти и издаци.

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи су исказани у износу од 33.219.835 КМ, а чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења робе и услуга, субвенције, грантови у земљи и расходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти.

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 2.518.998 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (2.352.000), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (76.050 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (56.900 КМ) и расходе за отпремнине и једнократне помоћи - бруто (34.048 КМ).

Расходе за бруто плате запослених чине расходи за основну плату након опорезивања (1.409.786 КМ), порез на доходак (119.897 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (81.130 КМ), порез на доходак (7.543 КМ) и збирни доприноси (733.644 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања чине расходи за накнаде превоза на посао и с посла (38.276 КМ), јубиларне награде (1.588 КМ), награде за посебне резултате рада (9.500 КМ), порез на доходак (1.206 КМ), расходи за службена путовања у земљи (4.445 КМ), расходи по основу дневница за службена путовања у иностранству (4.469 КМ), расходи за пензијски допринос за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (12.640 КМ) и збирни доприноси (3.925 КМ).

Одлуком о исплати једнократне новчане награде за посебне резултате рада од 28.12.2023. године, право на награду је остварило 19 запослених у износу од 15.500 КМ, а расходи по наведеном основу признати су у износу од 9.500 КМ, што није у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим

политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске" број 115/17 и 118/18), којим је дефинисано да се расходи признају у обрачунском периоду у коме је обавеза и настала.

Расходе за накнаду плата за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата чине расходи за накнаду плата за вријеме боловања и родитељског одсуства до 30 дана који се не рефундирају (54.239 КМ) и накнаду плате предсједнику синдикалне организације (2.661 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи се односе на отпремнине по основу одласка у пензију за четири запослена (21.076 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (4.700 КМ), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (6.209 КМ), расходи за остале једнократне помоћи (900 КМ) као и расходе за порез и доприносе (1.164 КМ).

Препоручује се министру да обезбиједи да се расходи осталих личних примања признају на обрачунском основу у периоду у коме је обавеза и настала у складу са чланом 93. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 157.018 КМ, а чине их расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (29.382 КМ), расходи режијског материјала (20.301 КМ), текућег одржавања (8.459 КМ), расходи по основу путовања и смјештаја (34.316 КМ), стручних услуга (37.247 КМ) и остали некласификовани расходи (27.313 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга се односе на расходе за услуге коришћења фиксног телефона (4.671 КМ), мобилног телефона (24.611 КМ) и расходе за поштанске услуге (100 КМ). Право на трошкове коришћења мобилних телефона признато је секретару Министарства, помоћницима министра и савјетницима министра, шефу Кабинета, секретару координатору министра, возачу и возачу министра према Рјешењу министра о утврђивању висине трошкова кориштења мобилних телефона од 22.03.2019. године.

Расходи за режијски материјал се односе на расходе за компјутерски материјал (4.359 КМ), канцеларијски материјал (14.516 КМ) и расходе за стручну литературу, часописе и дневну штампу (1.426 КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја се односе на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (3.315 КМ) и иностранству (4.434 КМ), као и расходе по основу утрошка горива (26.566 КМ). Трошкови за службена путовања у земљи и иностранству у 2023. години су одобрени и обрачунати у складу са Одлуком о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе за осигурање возила (3.728 КМ) и запослених (1.998 КМ), услуге информисања и медија (8.200 КМ), компјутерске услуге (14.988 КМ) и расходе за остале стручне услуге - систематски преглед запослених (6.548 КМ).

Остале некласификоване расходе највећим дијелом чине расходи за бруто накнаде по уговору о дјелу (14.276 КМ), расходи по основу репрезентације (6.191 КМ) и доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида (5.171 КМ).

Субвенције исказане у износу од 16.519.859 КМ односе се на додјелу подстицаја привредним субјектима за повећање плата радника за обрачунски период 01.07–31.12.2022. године за 814 привредних субјеката (28.567 радника) у износу од 7.889.439 КМ и за обрачунски период 01.01–30.06.2023. године за 830 привредних субјеката (29.932 радника) у износу од 8.630.420 КМ. За више утрошене субвенције извршена је дозвољена реалокција са позиције текућих грантова (959.859 КМ).

Законом о подстицајима у привреди Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 52/19, 78/20, 37/22 и 56/22) дефинисани су услови, корисници и поступак за остваривање права на подстицаје за повећање плате радника, а Правилником о поступку додјеле подстицаја за повећање плате радника („Службени гласник Републике Српске“ број 127/22) прописани су садржај, облик и начин подношења захтјева и поступак остваривања права на наведене подстицаје.

Грантови у земљи исказани у износу 14.021.864 КМ односе се на одобрене текуће грантове по основу подршке развоју привреде и побољшања ефикасности пословања и увођења нових технологија (13.498.697 КМ), спровођења Стратегије развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и успостављања пословних зона (377.067 КМ), подршке учешћу и организацији сајмова (142.000 КМ) и вођења стечајног поступка (4.000 КМ).

Текући грантови по основу подршке развоју привреде и побољшања ефикасности пословања и увођења нових технологија односе се на одобрена директна улагања у привреду. Законом о подстицајима у привреди Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 52/19, 78/20, 37/22 и 56/22) дефинисани су основни елементи за подстицање директних улагања у привреду, а Уредбом о поступку додјеле подстицаја за директна улагања (Службени гласник Републике Српске" број 32/21, 22/22 и 54/23) уређени су предмети пројеката, услови за остваривање права, критеријуми за оцјењивање и поступак додјеле подстицаја за директна улагања.

Право на подстицаје за директна улагања према расписаном јавном позиву од 17.08.2023. године остварила су 233 привредна субјекта на основу пројеката за набавку савремених технологија и опреме у укупном износу од 14.500.000 КМ, од чега су са 182 привредна субјекта закључени уговори крајем децембра 2023. године у износу од 13.098.697 КМ који је одобрен Одлуком Владе Републике Српске о давању сагласности на План утрошка средстава. Од подстицајних средстава је одустао 51 привредни субјект у износу од 1.401.303 КМ. Наведеним подстицајима је одобрено суфинансирање дијела оправданих улагања за све привредне субјекте у висини од 33,01% од вриједности реализованих пројеката.

Поред наведених подстицаја директних улагања у привреду, према закључцима, одлукама о давању сагласности на план утрошка средстава и рјешењима Владе Републике Српске о реалокацији из буџетске резерве, средства су додијељена за санирање штете услед пожара привредном друштву „Мега Drvo“ д.о.о. Велика Обарска, Бијељина у износу од 300.000 КМ и привредном друштву „Импрегнација Хемос Мериђијана“ д.о.о. Бијељина у износу од 100.000 КМ.

Право на подстицаје је остварено по објављеном јавном позиву од 21.09.2023. године, на основу пројекта који према степену завршености може бити реализован (завршен), у току реализације и нови пројекат. Подстицајима је суфинансирано до 80% од вриједности оправданих улагања за нове пројекте и пројекте у току реализације код свих подстицаја, осим подстицаја за очување старих и умјетничких заната и домаће радиности који су финансирани у висини до 100% од вриједности оправданих улагања.

Текући грантови за спровођење Стратегије развоја малих и средњих предузећа, предузетништва и успостављања пословних зона одобрени су по основу дигиталне трансформације у износу од 79.552 КМ (4 пројекта), техничке иновације у износу од 283.204 КМ (8 пројеката) и за очување старих и умјетничких заната и домаће радиности у износу од 14.410 КМ (3 пројекта). Уговори о додјели подстицаја закључени су са крајњим корисницима крајем децембра 2023. године.

Текући грантови за подршку учешћу и организацији сајмова и манифестација односе се на одобрена средства за организовање сајма у износу од 72.000 КМ (3 пројекта) према расписаном јавном позиву. Текући грантови за подршку организовања заједничког учешћа на сајму односно изложби нису реализовани.

За неблагоприятне, недопуштене и непотпуне захтјеве за додјелу средстава подстицаја према јавном позиву донесена су појединачна рјешења о одбијању пријаве у складу са чланом 20. став (1) тачка 1) Уредбе о поступку додјеле подстицаја за директна улагања и чланом 64. став (1) тачка 1) Уредбе о поступку додјеле подстицаја за мала и средња предузећа.

Поред наведених подстицаја, према закључцима, одлукама о давању сагласности на план утрошка средстава и рјешењима Владе Републике Српске о реалокацији из буџетске резерве, средства су додијељена за покровитељство „Јахорина економски форум 2023“ у износу од 40.000 КМ и за подршку реализације пројекта „Отворена Српска“ у износу од 30.000 КМ.

Текући грантови за вођење стечајног поступка односе се на одобравање средстава према Рјешењу Владе Републике Српске за исплату трошкова вођења стечајног поступка над привредним друштвом „Витех“ д.о.о. Билећа.

Расходи из трансакције размјене унутар исте јединице власти исказани у износу од 2.096 КМ односе се на трошкове одржавања СУФИ лиценце од стране Министарства финансија Републике Српске.

6.1.2.2. Трансфери

Трансфери унутар исте јединице власти исказани у износу од 464.649 КМ односе се на трансфер Развојној агенцији Републике Српске за финансирање текућих трошкова пословања. Захтјев за дознаку средстава по врстама материјалних трошкова и издатака доставља се мјесечно, а правдање дозначених средстава врши се кроз годишњи финансијски извјештај који се доставља Министарству.

6.1.2.3. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани у износу од 118.370 КМ односе се на набавну вриједност реализованих залиха ауто-гума (6.847 КМ) и расходе по основу амортизације (111.523 КМ).

Обрачун амортизације сталних средстава извршен је у складу са прописаним амортизационим стопама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

6.1.2.4. Издаци

Издаци исказани у износу од 132.179 КМ односе се на издатке за нефинансијску имовину (27.017 КМ) и остале издатке (105.162 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину односе се на издатке за набавку канцеларијског намјештаја (4.587 КМ), канцеларијских машина (4.200 КМ), канцеларијског инвентара (4.740 КМ), рачунарске опреме (6.643 КМ) и залихе материјала, робе и ситног инвентара (6.847 КМ).

Остали издаци се односе на

остале издатке (70.000 КМ) и остале издатке из трансакција са другим јединицама власти (35.162 КМ).

Остали издаци у потпуности се односе на издатке за отплату неизмирених обавеза из ранијих година и то за грантове по основу директних улагања у привреду за 2022. годину. Средства за остале издатке су обезбијеђена реалокацијом са позиције текућих грантова (тачка 6. извјештаја).

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти односе се на накнаде бруто плата за породилско одсуство за четири раднице које се рефундирају из фондова обавезног социјалног осигурања.

6.2. Имовина, обавезе и извори

На дан 31.12.2023. године Министарство је исказало стање укупне имовине у бруто вриједности од 2.672.704 КМ, исправке вриједности од 2.491.333 КМ и нето вриједности од 181.371 КМ, коју чини нефинансијска и финансијска имовина. Укупне обавезе исказане су у износу од 20.625.085 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина исказана у бруто вриједности 1.016.497 КМ, исправке вриједности од 889.148 КМ и нето вриједности од 127.349 КМ односи се на опрему, нематеријалну произведену имовину и нематеријалну непроизведену имовину.

Опрема је исказана у бруто вриједности од 440.856 КМ, исправке вриједности 373.396 КМ и нето вриједности од 67.460 КМ, а чине је нето вриједност моторних возила (22.822 КМ), канцеларијске опреме и инвентара (24.578 КМ), комуникационе и рачунарске опреме (20.060 КМ).

Вриједност опреме у току 2023. године повећана је у износу од 20.170 КМ и то за набавку канцеларијског намјештаја (4.587 КМ), канцеларијских машина (4.200 КМ), канцеларијског инвентара (4.740 КМ) и рачунарске опреме (6.643 КМ).

Смањење вриједности опреме у 2023. години у износу од 41.987 КМ односило се на обрачун трошкова амортизације опреме за 2023. годину (28.444 КМ) и расходовање потпуно амортизоване и неупотребљиве рачунарске опреме према рјешењу министра, а на приједлог пописне комисије (бруто 13.543 КМ).

Нематеријална произведена имовина исказане бруто вриједности од 525.646 КМ, исправке вриједности од 465.757 КМ и нето вриједности од 59.889 КМ.

Промјене вриједности нематеријалне произведене имовине односиле су се на смањење вриједности и то на обрачунате трошкове амортизације у износу од 81.412 КМ и расходовање у бруто износу од 585.000 КМ. Рјешењем министра, а на приједлог пописне комисије извршен је отпис потпуно амортизоване Студије „Сличности и комплементарности привреде“ (200.000 КМ) и Стратегије „Унапређење сарадње Републике Србије и Републике Српске“ (385.000 КМ), које су 2019. године пренесене у корист Министарства од Министарства за економске интеграције и међународну сарадњу Републике Српске.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења са стањем на дан 31.12.2023. године исказане бруто вриједности од 1.656.206 КМ, исправке вриједности од 1.602.185 КМ и нето вриједност од 54.021 КМ, односи се на краткорочне пласмане, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочни пласмани исказани су у бруто износу од 1.634.424 КМ, исправке вриједности од 1.602.185 КМ и нето вриједности од 32.238 КМ, а односе се на дугорочне зајмове који доспијевају на наплату до годину дана.

Исправка вриједности краткорочних пласмана се односи на корекцију дугорочних зајмова који су доспјели на наплату а нису наплаћени по истеку рока од 12 мјесеци, по основу пројекта „Non project grant AID“ (Јапански кредит) датих предузећима ХПК „Хемијска прерада кукуруза“ а.д. Козарска Дубица (602.109 КМ), „Фамос-Фабрика мотора Сарајево“ а.д. Источно Сарајево (380.123 КМ), „Унис“ ЗДП „Ферос“ Сребреница (227.761 КМ), „Дувапласт“ Петрово (92.494 КМ). Исправку вриједности чине и ненаплаћена потраживања које је Влада Републике Српске (Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске) 2017. године у име „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево откупила од „Нова банка“ а.д. Бања Лука и Гарантног фонда Републике Српске (299.699 КМ), ради стицања права удјела у поменутом привредном

друштву. За наведена ненаплаћена потраживања Министарство води судске спорове против наведених привредних субјеката (тачка 6.5. извјештаја).

Нето вриједност краткорочних пласмана односи се на дугорочне зајмове који доспијевају на наплату у 2024. години од „Unis usha“ а.д. Вишеград у износу од 32.238 КМ према закљученом Анексу III Споразума о измирењу дуга од 12.05.2023. године. Наплата потраживања током 2023. године у износу од 8.578 КМ вршена је од „Unis usha“ а.д. Вишеград (4.030 КМ) и од „Тико“ Бања Лука (4.548 КМ).

На основу Одлуке Владе Републике Српске од 07.12.2023. године („Службени гласник Републике Српске“ број 109/23) извршен је коначни отпис ненаплативих потраживања у укупном износу од 236.890 КМ од привредног друштва „Unatex“ д.о.о. Козарска Дубица (119.745 КМ), „Пингвин“ д.о.о. Лакташи (34.237 КМ), „Лигнум“ д.о.о. Лопаре (78.908 КМ) и „Галерија Соња Бикић“ с.п. (4.000 КМ), против којих је Министарство водило судске спорове.

Краткорочна потраживања исказана у износу од 1.016 КМ чине потраживања од запослених по основу прекорачења трошкова мобилног телефона, који се наплаћују обуставом од плата запослених.

Краткорочна разграничења исказана у износу од 8.725 КМ чине краткорочно разграничени расходи (1.361 КМ за унапријед плаћене премије осигурања) и разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата, пореза и доприноса на накнаде плата (децембар 2023. године) за вријеме породилског одсуства које се рефундирају од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске (7.364 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти исказана су у износу од 12.042 КМ и у потпуности се односе на потраживања по основу рефундација из доприноса за дјечију заштиту.

6.2.3. Обавезе и разграничења

Обавезе са стањем на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 20.625.085 КМ, а чине их обавезе за лична примања запослених (215.793 КМ), обавезе из пословања (53.772 КМ), обавезе за субвенције (6.605.560 КМ), обавезе за грантове (13.547.864 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти (202.096 КМ).

Обавезе за лична примања запослених чине обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата у износу од 198.167 КМ и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања у износу од 17.626 КМ. Обавезе за лична примања запослених су у јануару 2024. године измирене у потпуности.

Обавезе из пословања чине обавезе за набавку роба и услуга (43.999 КМ), за набавку сталне имовине (7.687 КМ), према физичким лицима (1.200 КМ) и за порезе и доприносе на терет послодавца (886 КМ). До датума за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја за 2023. годину, измирене су обавезе према физичким лицима и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца у износу од 2.086 КМ.

Обавезе за субвенције односе се на обавезе за подстицаје привредним субјектима за повећање плата радницима за период 01.01-30.06.2023. године. До датума за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја за 2023. годину, обавезе за субвенције су измирене у износу од 314.001 КМ.

Обавезе за грантове односе се на неизмирене обавезе према корисницима грантова по основу подстицаја за директна улагања и увођења нових технологија у износу од 13.098.697 КМ и за дигиталне трансформације, техничке иновације и учешћа на сајмовима у износу од 449.167 КМ.

Обавезе из трансакција са другим јединицама власти исказане у износу 202.096 KM односе се на обавезе по основу трансфера према Развојној агенцији Републике Српске у износу од 200.000 KM и обавезе по основу набавке роба и услуга из трансакција унутар исте јединице власти у износу од 2.096 KM за коришћење и приступ SUFI-у. Обавезе по основу трансфера према Развојној агенцији Републике Српске су измирене у потпуности.

У току 2023. године обавезе Министарства измирене су путем мултилатералних компензација у износу од 21.476 KM.

Обавезе из 2023. године измирене су до 28.02.2024. године у износу од 731.880 KM.

6.2.4. Властити извори

Министарство нема исказаних властитих извора, јер није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање на властитим изворима.

6.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве исказане су износу од по 30.086.750 KM, а односе се на вриједност мјеница у износу од 17.717.343 KM и банкарских гаранција у износу од 12.369.407 KM, као инструмената обезбјеђења поврата додијељених подстицајних средстава.

Током 2023. године смањење вриједности на позицији ванбилансне активе и пасиве у износу од 236.308 KM односило се на смањење вриједности мјеница по основу потпуног отписа ненаплаћених потраживања по Одлуци Владе Републике Српске (тачка 6.2.2. извјештаја).

Ревизијским испитивањем утврђено је да нису вршене корекције на позицијама ванбилансне активе и пасиве за мјенице примљене од привредних субјеката у периоду 2010-2022. године као и банкарске гаранције по основу Уговора о додјели подстицаја за директна улагања у 2021. години (3.059.018 KM) и у 2022. години (5.270.384 KM), којима је истекао рок важења до краја 2023. године, што није у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се министру да обезбједи да се корекције позиција ванбилансне активе и пасиве врше по основу насталих пословних догађаја у складу са чланом 92. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Образложењима уз финансијске извјештај Министарство је објелоданило потенцијалну имовину и потенцијалне обавезе по основу судских спорова на дан 31.12.2023. године.

Потенцијалне обавезе су објелодањене по основу два судска спора која се воде против Министарства у укупној вриједности од 2.493.683 KM. Виши привредни суд у Бијељини је другостепеном пресудом од 17.01.2024. године по судском спору против Републике Српске, Министарства привреде и предузетништва као другооптужене стране за накнаду штете привредном друштву „Компанија Бужанин“ д.о.о. Шипово у вриједности од 2.313.683 KM без ефеката затезних камата и трошкова судског спора, предмет ријешило у корист Министарства. Други спор води се против Министарства у предмету измирења обавеза према радницима привредног друштва „Фамос“ а.д. Источно Сарајево у вриједности спора од 180.000 KM за који је процијењено да ће бити ријешен у корист Министарства. Поред наведеног, против Министарства се води и седам управних спорова у предметима ванредног преиспитивања судских одлука.

Потенцијална имовина објелодањена је у вриједности од 120.430 КМ по основу два судска спора ради поврата средстава због ненамјенског утрошка средстава подстицаја за извоз од „Јасна“ д.о.о. Рогатица (96.230 КМ) и подстицаја за дигиталну трансформацију од „Еко-Futura“ д.о.о. Зворник (24.200 КМ). Пресуде надлежних судова донесене су у корист Министарства. Наплата потраживања је неизвјесна, јер је над оба привредна субјекта покренут стечајни поступак, а пријава потраживања Републике Српске односно Министарства је општег исплатног реда.

У Образложењима су објелодањене и информације о пет судских спорова против привредних субјеката за ненаплаћена потраживања у износу од 1.634.424 КМ, које Министарство води у својој билансној евиденцији (тачка 6.2.2. извјештаја).

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за период 01.01 – 31.12.2023. године сачињена су писана Образложења која пружају неопходне опште податке о Министарству, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС–ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Зорана Тодоровић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.

Јелена Љубанић, с.р.